

կորուսանէ, այսպէս են ամեն անոնք, որք իրենց չունեցած բարեմասնութեանց համար կը գովասանուին, պաշտօնապէս չունեցած տխուրութիւն կը կռչուին և իրենք իբր այնմ արժանաւոր կ'ընդունին ու կը փառաւորուին, բռնաւ չեն տեսներ ու լսեր որ նոյն իսկ զիրենք այնպէս անուանողներն ալ զիրենք կը ծաղրեն:

ՈՐԳԻՔ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Մարդկան ազգի վրայ Աստուծոյ գերագոյն պարգեւներէն մին ՈՐԳԻՔ ԱՍՏՈՒԾՈՅ լինելու իշխանութիւնն է: Մարդիկ կարող են Աստուծոյ որդիք ըսուիլ, երբ զՅիսուս Քրիստոս կ'ընդունին իբրեւ Փրկիչ, Աստուած եւ Որդի Աստուծոյ, կը հաւատան նորա անունովը մեղաց թողութեան, վրկութեան, նորոգութեան և յարութեան, «Քանզի ամենեքին Որդիք Աստուծոյ եմք հաւատովք ՚ի Յիսուս Քրիստոս: Եւ որք ընկալանն զնա եւս նոյս իշխանութիւն Որդիս Աստուծոյ լինել, որոյ հաւատացեն յանուն նորա»: Սակայն այս հաւատքն ու այս ընդունելութիւնը միայն բաւական չէ, հաւատքն ալ պայման ունի, հաւատքը սէր և հնազանդութիւն կը պահանջէ, սէր ու հնազանդութիւն չունեցող հաւատքը դեւերն ալ ունին: «Որ հաւատայ յՈրդին, ընդունի զկեանս յաւիտեանականս և որ ոչ հնազանդի Որդւոյ ոչ տեսցէ զկեանս»: «Եթէ որ սիրէ զնա զքանն իմ պահեացէ, որ ունի զպատուիրանս իմ և պահէ զնոսա, եաջէ որ սիրէ զնա»:

Առդ այն հաւատացեալը որ Յիսուս Քրիստոսի կը հնազանդի, զնա կը սիրէ, նորա խօսքերը ունի, կը պահէ ու կը կրտարէ, անշուշտ

այնպիսի հաւատացեալը իւր անձը մեղքերէ կը պահէ եւ սրտի սրբութիւն կը տածէ հեղութեան ու խաղաղութեան պատկառ կը կենայ, և ահա այն է Աստուծոյ որդին, «Երանի՜ խաղաղասրայ զի նոքա Որդիք Աստուծոյ կոչեացին. երանի՜ որ սուրբ են սրտիւք զի նոքա զԱստուած տեսցին»:

Սուրբ Յովհաննէս աւետարանիչ երբ հաւատացելոյ հասկացուց որ նոքա Աստուծոյ որդիք են և երբ սովորեցուց որ Աստուծոյ յայտնուելու աւտենը նորա նման պիտի լինիմք, այն աւտեն ըսաւ, որ «Այս յոյսը իւր անձին վերայ ունեցողը իւր անձը կը սորէ, ինչպէս որ անիկայ սուրբ է»: Ըսել է որ Սուրբ Գիրքը Աստուծոյ որդիք ըսելով լոկ հաւատացեալները չի հաւկանար, այլ հաւատացելոյ մէջ որոշումն կ'ընէ, այսինքն ճշմարիտ ու կեղծեալ հաւատացեալ:

Քրիստոսնէութիւնը սրբութեան ու անմեղութեան կրօնք է, ով որ այս բանին չ'աշխատիր, ճշմարիտ Քրիստոսնեայ չէ, հետեւաբար եւ Աստուծոյ որդի ալ չէ: Պողոս Ս. Առաքեալն ալ այսպէս կը հասկանայ, քանզի կը գրէ, «Զի եղիջիք անիծք և անարատք՝ որդիք Աստուծոյ, անմեղք ՚ի մէջ կամաւ կոր և խեղճութիւն ազգին, յորոյ միջի երեւիցիք իբրեւ լուսաւորք յաշխարհի»: ուրիշ տեղ մալ, «Իսկ եթէ հոգւով զգործս մարմնոյ սպանանիցէք, կեցջիք, զի որ հոգւովն Աստուծոյ վարին՝ նոքա են Որդիք Աստուծոյ»:

Այս պարզ բան մի է որ Աստուծոյ որդի ըսուելու համար պէտք է Աստուծոյ փառաց և սրբութեան արժանի կեանք ունենալ. այդպիսի կեանք ունեցողներն են ՃԾԽԱՐԻՏ ՔՐԻՍՏՈՒՆԵԱՅ և ՃԾԽԱՐԻՏ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՈՐԳԻՔ, իսկ միւս Քրիստոսնեայք՝ կոչեց

եալք և ուսանողք կրնան համարուիլ : Այս վերոյ գրեալ սոյմաններէն դուքս ըստ վճույց Սուրբ Գրոց և ըստ հաւատոյ ողջամիտ վարդապետաց՝ ոչ ճշմարիտ Քրիստոնեայ կոչ և ոչ Աստուծոյ որդի :

Ապա ուրեմն ամեն Քրիստոնեայ իւր կողմեւ օրէն պէտք է աշխատի իւր երկնաւոր Հօր արժանի որդի լինելու, հաւատովք, հնազանդութեամբ և սրբութեամբ, «Որպէս զի տեսնեն մարդիկ նոցա բարի գործքերը և փառաւորեն նոցա երկնաւոր Հայրը» :

Մ Ա Հ Ա Գ Ո Յ Ժ

Մահն անհրաժեշտ է մահկանացուաց համար, այն որ կը ծնի, պէտք է մեռնի : Բայց մահուամբ մեզմէ բաժնուողը բնական ցաւ մի կ'առթէ մեր սրտին : այս ցաւն այնքան սաստիկ, այնքան դժուարակիր կը լինի՝ որքան հանգուցեալը արժանիք կ'ունենայ և ընտիր բարեմասնութեամբք զարդարուած կը լինի :

Ամսոյս վերջերը դուժեցին լուսաւորք վեմաւոր Պալեան Յակոբ պէյի կողակից նազըրուհի Բեմպէ տիկնոջ տարաժամ մահը, իցաւ սրտի Պալեան և Պարտիզպանեան գերդաստանաց : Այսպիսի վշտառիթ զրկանաց համար զգայուն սրտերն չեն կարող չը ցաւիլ . քանզի հանգուցեցին գովելի ցիրքերէն եւ անզուգական բարեմասնութիւններէն :

զրկուած կը լինի թէ ազգը և թէ նորին պայծառափայլ գերդաստանը, զոր կանք մի, որ նկատմամբ եղբայրային անդարմանելի է :

Սակայն քրիստոնէան կրօնը որ ամեն այսպիսի պարագաներու մէջ հաւատացելոց վերոյ իւր հօր ազդեցութիւնը կ'ընէ, անշուշտ պէտք է դարմանէ Քրիստոնեայ սգաւորին սրտին վիշտը, որ յիշելով հանգուցելոյն առաքինութիւնները և գովելի վարուցանքնութիւնը, ապահով կը լինի իւր սիրելեոյն յաւիտենական հանգստեան վերայ և այնպէս մխիթարութիւն կը զգայ իւր հոգւոյն մէջ, զոր չէ կարող տալ աշխարհը :

Ջերմեռանդն սրտով կը մաղթեմք և մեք որ Սուրբ Հոգին Աստուած հաւնի յօգնութիւն և մխիթարէ թէ հանգուցելոյն ամուսին վեմ, Յակոբ պէյն և թէ հայրը՝ Աւետիս աղա Պարտիզպանեան իրենց դառն տրտմութենէն և հանգուցելոյն շնորհէ յաւիտենական հանգիստ յերկնից արքայութեանն՝ իխորանս սրբոց :

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Մէկ քանի ամիս առաջ Իշխիանան Ռէմկէյի հարուստ Յոյն վաճառական մը Տաճիկ գիւղացիէ մը առնելէն ուղած ժամանակ՝ պարտադանը պարտքը չը վճարէլէ ի գառ, տեղոյս Կառավարութեան կը դիմէ ըսելով թէ՝ յիշեալ Յոյն վաճառականը կրօնքիս հայհոյեց . իսկոյն Կառավարութեան հրամանաւ հոս բերուեցաւ : Դատախազն Տաճիկ վկայներով կը հաստատէր, իսկ վաճառականը բոլորովին կը մերժէր. Կառավարիչը զինքն հոս բանտարկելով կուզէր գտնել վերջացիւլ . բայց ամսոյս մէկին Պօլսէն եկած հեռագիր մը կը հրամայէր ի Տիգրանակերտ երեք տարի քսոր երթալ, ուստի երկու օրէն յետոյ մեկնեցաւ :

— Ամսոյս մէկին Պօլսէն եկած հե-